

De Surinaamse Olieddeal :

Een Analyse van Economische Uitbuiting en Toekomstige Financiële Stabiliteit

Statement I : “ Suriname’s Oliedroom: Een Win-win voor Buitenlandse Multinationals, Een Nachtsценario voor de Republiek “

(Benadrukt de scheve verhoudingen en de illusie van voordelen voor voor Suriname.)

Statement II : “ Productiedeling of Nationale Verarming? Hoe Suriname Zijn Olieopbrengsten Verliest aan 'Cost Oil' en de R-factor ”

(Legt de nadruk op de economische ongelijkheid die inherent is aan de PSC-overeenkomst.)

Statement III : “ Van Grondstofrijdom tot Schuldslavernij: De Ongeziene Prijs van Suriname's Offshore Olieddeal ”

(Benadrukt de harde realiteit van de financiële implicaties van de olieddeal.)

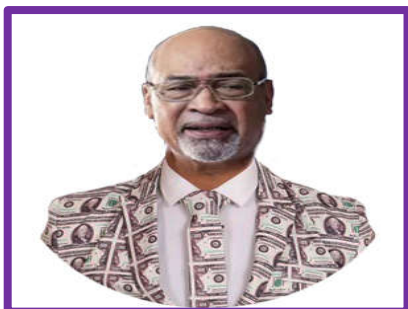
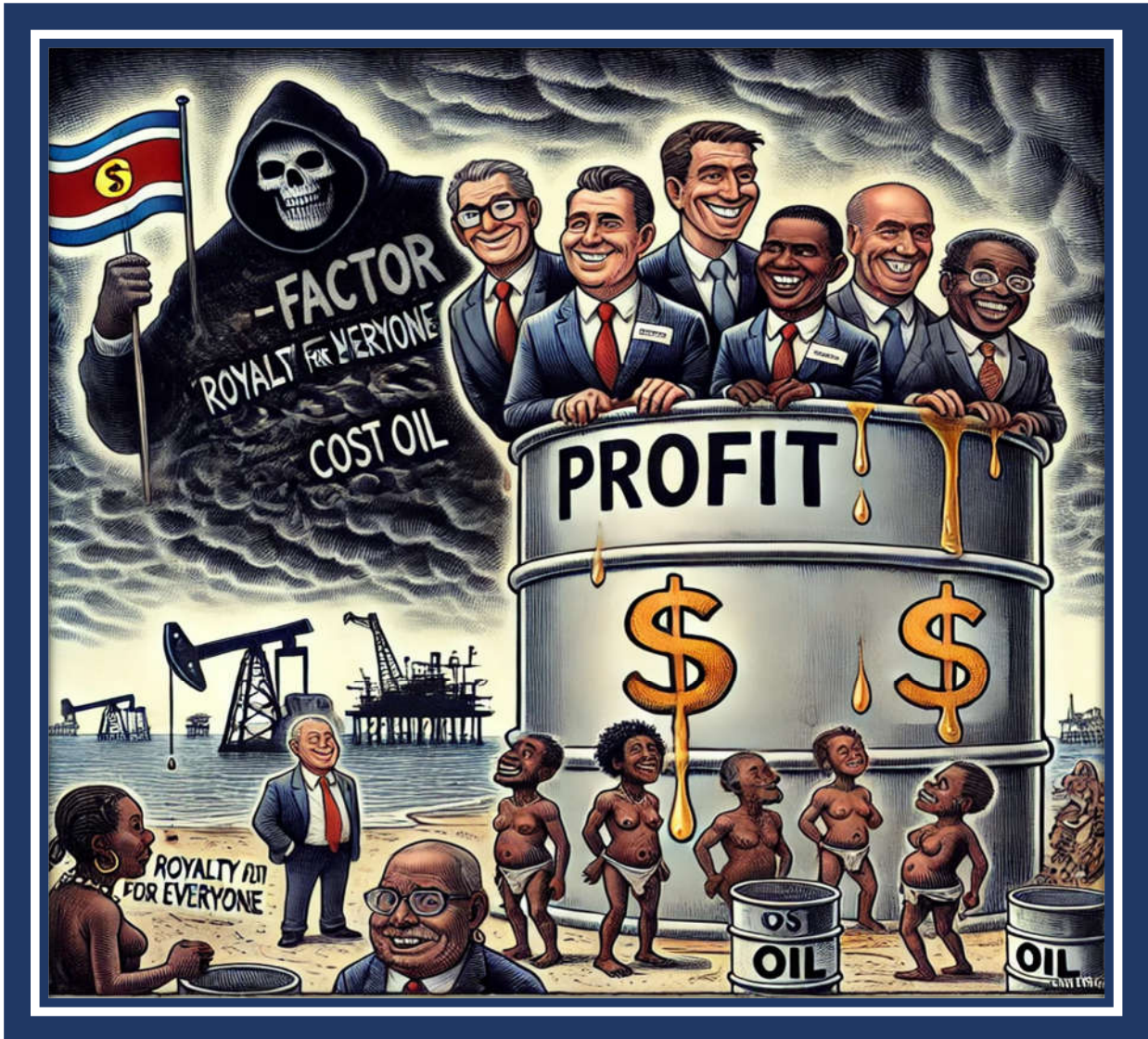
Statement IV : “ Suriname: Het Land Waar Olie Winst Geeft... Maar Alleen Voor Wie Het Niet Bezit ”

(..... Wat denkt u ?)

Republiek van Suriname - TotalEnergies SA - APA Corp.

Anand Biharie

"Rijkdom voor Enkelen, Schulden Voor Allen: Het Surinaamse Olieparadijs in Praktijk"

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- Probleemstelling
- Doelstelling
- Methodologie

2. Productieovereenkomst: Production Sharing Contract (PSC)

- Clausules die Suriname benadelen
- De invloed van Cost Oil (80%) en Profit Oil-verdeling
- Analyse van de R-factor

3. De Rol van de Brent-olieprijs

- Historische prijsontwikkeling en volatiliteit
- Prognoses en hun impact op Suriname's olieopbrengsten
- Alternatieve Prognose Ontwikkeling Brent Olieprijs

4. Analyse van de Verwachte Olieopbrengsten

- Geprojecteerde productieomvang en olieprijzen
- Kostenstructuur: Cost Oil en Profit Oil
- Vergelijking met buurland Guyana

5. Financiële Positie van Suriname in 2028

- Verwachte inkomsten versus schuldenlast
- Inclusie van een hypothetisch 20% winstaandeel
- Evaluatie van het tekort na aflossingen en rentelasten

6. De Credibiliteit van de Prognoses

- Onderbouwing van olieprijsverwachtingen
- Kostenvergelijking met ExxonMobil in Guyana
- Impact van versnelde afschrijving en verborgen kosten

7. De Gevolgen van Politieke Beloftes

- Het "Royalty Voor Iedereen"-programma
- Economische en politieke implicaties
- Realiteitswaarde van de belofte

8. Conclusie en Aanbevelingen

- Kritiek op de Production Sharing Contract
- Strategische hervormingen voor Suriname
- Rol van transparantie en verantwoord leiderschap

1. Inleiding

Suriname bevindt zich op een cruciaal economisch kruispunt (géén keerpunt) door de ontwikkeling van het offshore olieproject in Blok 58. Verwacht wordt dat de oliewinning een economische impuls zal geven aan een land dat lange tijd te kampen heeft met schulden, armoede en corruptie. Echter, een nadere analyse van de Production Sharing Contract (PSC) en de geprojecteerde inkomsten wijst op een scenario van economische uitbuiting en verwaarloosbare voordelen voor Suriname. Dit werkstuk beoogt een diepgaande analyse te geven van de financiële en economische implicaties van de oliedeal en de haalbaarheid van de politieke belofte van het "Royalty Voor Iedereen"-programma.

2. Productieovereenkomst: Production Sharing Contract (PSC)

Clausules die Suriname ernstig benadelen:

I. De Cost Oil-factor

Cost Oil van 80%: Deze clause absorbeert het overgrote deel van de inkomsten, wat resulteert in een minimale bruto winst voor berekening van de verschuldigde winstbelasting (Suriname: 36 %).

De Production Sharing Contract (PSC) tussen TotalEnergies, Apache Corporation en Staatsolie introduceert een complexe structuur voor de verdeling van de Profit Oil. Na aftrek van de Cost Oil, welke maximaal **80%** bedraagt van het bruto transactieresultaat (dit is totale opbrengsten minus de Royalty bedragen), wordt de resterende Profit Oil (verdeling netto winst) verdeeld tussen Suriname en de contractors op basis van de zogenoemde **R-factor**.

Vergelijking met Guyana:

ExxonMobil hanteert een vergelijkbare PSC-structuur in Guyana, maar met een lager Cost Oil-percentage (75%). Suriname's hogere percentage benadrukt de nadelige positie van het land

II. Profit Oil-verdeling en R-factor

De R-factor vereist dat investeerders hun volledige kosten hebben terugverdiend voordat Suriname een groter aandeel ontvangt. Hierdoor blijven de inkomsten voor de staat in de eerste jaren beperkt.

Op basis van deze ratio neemt het aandeel van de overheid in de Profit Oil toe naarmate de R-factor stijgt. De verdeling is als volgt vastgesteld.

De R-factor wordt berekend als:

$$R\text{-factor} = \frac{\text{Cumulatieve olieomzet} - \text{cumulatieve royalty's} - \text{cumulatieve winstbelasting}}{\text{Cumulatieve Cost Oil-kosten}}$$

Op basis van deze ratio neemt het aandeel van de overheid in de Profit Oil toe naarmate de R-factor stijgt. De verdeling is als volgt vastgesteld:

- A. Bij een R-factor van 0 tot 1.25: Suriname ontvangt 20% van de Profit Oil.
- B. Bij een R-factor van 1.25 tot 1.50: Suriname ontvangt 25%.
- C. Bij een R-factor boven de 2.00: Suriname ontvangt 50% of meer.

Deze schijnbaar progressieve verdeling wordt in de praktijk echter sterk vertraagd door de hoge initiële Cost Oil, die de cumulatieve kosten kunstmatig verhoogt. Hierdoor blijft de R-factor in de vroege productie jaren laag, wat het aandeel van Suriname in de Profit Oil beperkt.

III. Waarom het vermeende 20% winstaandeel gereduceerd raakt

Hoewel Staatsolie een nominaal recht heeft op 20% van de Profit Oil, leidt de R-factor in de praktijk tot een significant lager effectief aandeel, vooral in de vroege jaren van productie. Dit is het gevolg van:

1. **Hoge Cost Oil-kosten:** Tot 80% van de bruto-inkomsten wordt toegewezen aan “cost recovery”, wat de basis voor de R-factor substantieel verhoogt
2. **Lage R-factor in de beginfase:** De initiële kosten van exploratie en ontwikkeling worden pas over meerdere jaren terugverdiend. Hierdoor blijft de R-factor vaak in de onderste bandbreedtes (0–1.25 of 1.25–1.50), wat resulteert in een beperkte winstverdeling voor Suriname.
3. **Dempende impact op winstbelasting:** De cumulatieve kosten drukken de belastinggrondslag, wat de fiscale inkomsten van Suriname verder beperkt.

Om deze redenen wordt in de prognose het effectieve winstaandeel van Suriname in de eerste jaren gereduceerd tot 20% van de netto winst.

3. De Rol van de Brent-olieprijs

De ontwikkeling van de Brent-olieprijs heeft directe implicaties voor de geprojecteerde inkomsten van Suriname uit de offshore olieproductie in Blok 58. Olieprijzen worden beïnvloed door een complex samenspel van geopolitieke spanningen, productiebeperkingen en veranderingen in vraag en aanbod op de wereldwijde markt. Historische volatiliteit toont aan dat olieprijsen zowel kansen als risico's met zich meebrengen voor olieproducerende landen zoals Suriname.

I. Historische prijsontwikkeling en volatiliteit

De Brent-olieprijs heeft de afgelopen jaren aanzienlijke fluctuaties laten zien:

A. Volgens de U.S. Energy Information Administration (EIA) wordt verwacht dat de prijs in het eerste kwartaal van 2025 zal stijgen tot gemiddeld \$78 per vat, mede door productiebeperkingen van OPEC+ en geopolitieke spanningen.

B. Goldman Sachs voorspelt een gemiddelde prijs van \$80 per vat in 2024, met een verwachte schommeling tussen \$70 en \$85 per vat door een mogelijk overschot van 0,4 miljoen vaten per dag in 2025.

C. J.P. Morgan schat dat de prijs in 2025 gemiddeld \$73 per vat zal bedragen, maar tegen het einde van dat jaar kan dalen tot onder \$70 per vat, veroorzaakt door een afname in vraaggroei en een overschot van 1,3 miljoen vaten per dag.

D. De International Energy Agency (IEA) rapporteerde dat Brent-futures in oktober 2024 stegen tot \$75,38 per vat, ondanks een prijschommelingsbereik van \$10 per vat.

II. Prognoses en impact op Suriname

De hierboven genoemde schattingen, variërend tussen \$70 en \$80 per vat, vormen een plausibele basis voor de berekening van de toekomstige olieopbrengsten van Suriname. Echter, deze schommelingen benadrukken de kwetsbaarheid van landen die sterk afhankelijk zijn van olie-inkomsten. Voor Suriname betekent een Brent-prijs onder de \$70 een aanzienlijke vermindering van de netto-opbrengst, wat de financiële ruimte voor investeringen en schuldaflossingen verder beperkt.

A. Bij een Brent-prijs van \$78 per vat en een productiecapaciteit van 200.000 vaten per dag, komt de dagelijkse omzet op \$15,6 miljoen. Dit leidt tot jaarlijkse bruto-inkomsten van ongeveer \$5,7 miljard. Echter, met een Cost Oil-factor van 80% wordt het grootste deel hiervan geabsorbeerd door operationele en kapitaalkosten.

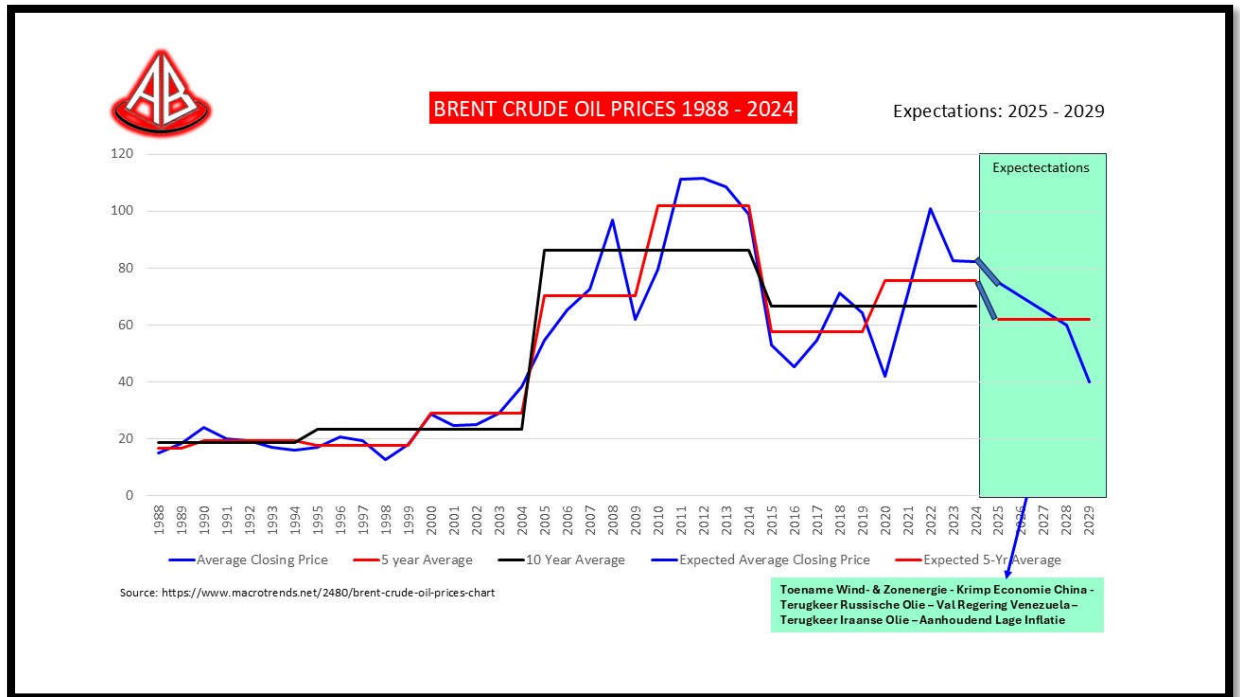
B. De impact van een daling naar \$70 per vat verlaagt de jaarlijkse omzet tot \$5,1 miljard, wat de netto-opbrengsten voor Suriname verder onder druk zet.

III. Impact op de prognose

Bij een dagelijkse productie van 200.000 vaten en een gemiddelde Brent-olieprijs van \$75 per vat, genereert het project een jaarlijkse bruto-omzet van ongeveer \$5,5 miljard. Na aftrek van royalty's en Cost Oil (80%), blijft er een Profit Oil van ongeveer \$1,1 miljard over. Met een R-factor in de lage bandbreedte ontvangt Suriname hiervan slechts 20%, ofwel \$220 miljoen.

In de eerste jaren is deze schatting bijzonder optimistisch omdat het grootste deel van de inkomsten wordt geabsorbeerd door cost recovery. De afhankelijkheid van de stijging van de R-factor betekent dat significante opbrengsten pas veel later gerealiseerd worden, waardoor Suriname's onmiddellijke financiële voordelen beperkt blijven.

IV. Alternatieve Prognose Ontwikkeling Brent Olieprijs

Hoofdargumenten voor de Prognose

1. Historische Volatiliteit en Patronen

- De Brent-olieprijs heeft in de afgelopen decennia cyclische schommelingen doorgemaakt, gedreven door geopolitieke factoren, marktmanipulaties door OPEC+, en de fundamentele dynamiek van vraag en aanbod.
- De periode 2020-2023 toonde bijvoorbeeld een piek als gevolg van de pandemie en geopolitieke conflicten (zoals de oorlog in Oekraïne), maar ook een daaropvolgende daling na stabilisatie en toegenomen productie.

2. Toenemende Concurrentie van Duurzame Energie

- Wereldwijd zien we een verschuiving naar duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie, ondersteund door ambitieuze klimaatdoelen en regeringsbeleid. Dit vermindert de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, wat op de middellange termijn druk zet op de olieprijs.

- Volgens het International Energy Agency (IEA) is de groei van hernieuwbare energiebronnen een van de belangrijkste oorzaken van de structurele daling in de groei van de vraag naar olie.

3. Herintrede van Olie uit Venezuela en Iran

- Geopolitieke onderhandelingen en versoepeling van sancties kunnen leiden tot de herintrede van aanzienlijke hoeveelheden olie uit landen zoals Venezuela en Iran. Beide landen hebben grote bewezen reserves en kunnen snel bijdragen aan een overaanbod op de oliemarkt.
- Dit extra aanbod zal waarschijnlijk niet door de wereldwijde vraag worden geabsorbeerd, waardoor de prijzen verder onder druk komen te staan.

4. Afnemende Vraag uit China

- China, de grootste consument van olie ter wereld, kampt met een structurele economische groeivertraging, wat een directe impact heeft op de wereldwijde vraag naar olie.
- Daarnaast verschuift China zijn energie-infrastructuur richting koolstofarme alternatieven, wat de vraag naar fossiele brandstoffen structureel zal verminderen.

5. OPEC+ en Productiebeperkingen

- Hoewel OPEC+ in het verleden productiebeperkingen heeft gebruikt om prijzen te ondersteunen, wordt hun effectiviteit beperkt door een stijgende productie van niet-OPEC-landen en schalie-olie uit de Verenigde Staten.
- Dit vermindert de controle van OPEC+ op de markt, wat kan resulteren in lagere prijzen, vooral in periodes van overaanbod.

6. Marktvoorzichten van Vooraanstaande Instituten

- Instituten zoals J.P. Morgan en Goldman Sachs voorspellen een olieprijs van \$70-\$80 per vat op korte termijn, maar wijzen ook op dalende prijzen na 2025 als gevolg van een overschot op de markt.
- Deze vooruitzichten ondersteunen de plausibiliteit van een geleidelijke daling richting \$60 per vat tegen 2029.

Realiteitswaarde van de Prognose

De gemaakte prognose, waarin de Brent-olieprijs tegen 2029 kan dalen tot onder de \$60 per vat, is gebaseerd op een realistische combinatie van factoren:

1. Fundamentele verschuivingen in de energiemarkt, zoals de groei van hernieuwbare energie en dalende vraag.
2. Structurele wijzigingen in de aanbodzijde, waaronder de mogelijke herintrede van sanctielanden en overproductie.
3. Geopolitieke en economische onzekerheden, die historisch gezien altijd volatiliteit in de oliemarkt veroorzaken.

Conclusie en Oordeel

Op basis van de genoemde factoren heeft de prognose een sterke realiteitswaarde. De verwachte daling naar \$60 per vat tegen 2029 is gerechtvaardigd, gezien de toenemende concurrentie van alternatieve energiebronnen, structurele economische vertragingen (vooral in China), en de inefficiëntie van traditionele marktmanipulaties door OPEC+. Deze verschuivingen duiden op een fundamenteel andere oliemarkt dan in voorgaande decennia. De prognose biedt een noodzakelijk conservatief kader voor landen zoals Suriname, waar olie-inkomsten essentieel zijn, maar waar de volatiliteit en dalende trend serieuze beleidsheroverwegingen vereisen.

4. Analyse van de Verwachte Olieopbrengsten

De offshore olieprojecten in Blok 58 worden geleid door TotalEnergies en Apache Corporation. Met een dagelijkse productie van 200.000 vaten vanaf 2028 en een **geschatte kostprijs** van minder dan **\$20 per vat** (publiekelijk gesteld door de CEO van TotalEnergies SA, de heer Patrick Pouyanné), lijken de initiële verwachtingen rooskleurig. Echter, de verdeling van opbrengsten (de dekking van de kosten en “Cost Oil” c.q. de allocatie van de gegenereerde geldstroom) toont een ander beeld:

A. Totale opbrengsten in 2028 (volle jaar): \$6,4 miljard

B. Kosten en verdeling:

- I. **Bedrijfsoperationele kosten** zijn afgeleid van kostenstructuur zoals bij ExxonMobil voorkomt in Guyana in 2023. Omvang bedrijfsoperationele kosten gesteld op 8,50% van de Bruto gegenereerde Verkoopopbrengsten. De kostprijs rekeninghoudend met royalty bedraagt **\$ 16,38** (zie boven uitspraak CEO TotalEnergies SA) per vat. De bedrijfsoperationele kostenstructuur van ExxonMobil in de offshore olieproductie in Guyana is richtinggevend voor TotalEnergies/Apache in Suriname vanwege sterke overeenkomsten in marktomstandigheden en technische vereisten. Beide opereren in dezelfde geografische regio, met vergelijkbare zeebodemomstandigheden en productiedieptes, en zijn onderhevig aan de wet van één prijs, wat leidt tot vergelijkbare kosten voor apparatuur, technologie en arbeid. De olie-industrie is bovendien zeer competitief, met gestandaardiseerde technologieën en efficiënte toeleveringsketens die uniform worden toegepast. Hierdoor zijn de operationele kosten in Suriname waarschijnlijk sterk afgestemd op die in Guyana.
- II. **Cost Oil:** 80% van de bruto transactieresultaat voor dekking gepleegde investeringen. Er is sprake van het versneld afboeken van de investeringen waardoor de belastbare winst drastisch afneemt.

In Guyana's offshore olieproductie, met name in het Stabroek-blok waar ExxonMobil de belangrijkste operator is, is de Cost Oil-factor vastgesteld op 75% van de bruto-olie-inkomsten. Dit betekent dat ExxonMobil en zijn partners tot 75% van de maandelijkse olie-inkomsten kunnen gebruiken voor het terugvorderen van gemaakte kosten, zoals investeringen en operationele uitgaven. De resterende 25% wordt beschouwd als Profit Oil, dat vervolgens wordt verdeeld tussen de Guyanese overheid en de exploitanten volgens de voorwaarden van de Production Sharing Agreement (PSA) (zie Kaieteur News Online).

III. **Netto-opbrengst voor Suriname:** \$826,1 miljoen, wat **volledig** wordt opgeslokt door schuldaflossingen van \$1,318 miljard.

C. **Prognose** van een realistische, niet-pessimistische scenario van een Winst- en Verliesrekening voor een eerste productiejaar (2028):

WINST EN VERLIESREKENING PRODUCTION SHARING CONTRACT STAATSOLIE - APACHE CORP - TOTALENERGIES						
Items	Fiscale Wet in Suriname	Production Sharing Contract "SAT-Deal"	Ontoelaatbare "extra kosten aftrek" o.b.v. PSC	Referentie: Exxon Mobil - Guyana 2023		
Productie Barrels per Dag	220.000	220.000				660.000
Productie / Verkoop in Barrels	80.300.000	80.300.000				240.900.000
Prijs per Barrel	\$ 80,00	\$ 80,00				\$ 68,92
Bruto Omzet Olie Verkopen	\$ 6.424.000.000,00	\$ 6.424.000.000,00				\$ 16.604.000.000,00
Af: Royalty Suriname 6,5 %	\$ 417.560.000,00	\$ 417.560.000,00				? \$ 5.088.000.000,00 ?
Af: Royalty Apache	\$ 30.112.500,00	\$ 30.112.500,00				\$ -
Bruto Transactieresultaat	\$ 5.976.327.500,00	\$ 5.976.327.500,00				\$ 11.516.000.000,00
Exploitatiekosten						
Af: Operationele Bedrijfskosten	\$ 546.040.000,00 '8,5% "	\$ 546.040.000,00				\$ 1.411.000.000,00
Af: Afschrijvingen Investerings	\$ 321.200.000,00 '5,0% "	\$ 321.200.000,00				\$ 732.000.000,00
Af: Cost Oil => Extra Afschrijvingen	\$ - <80% >	\$ 4.271.960.000,00	\$ 4.271.960.000,00			\$ 1.533.000.000,00 <75% >
Bruto Winst	\$ 5.109.087.500,00	\$ 837.127.500,00				\$ 7.840.000.000,00
Winstbelasting 36 %	\$ 1.839.271.500,00	\$ 301.365.900,00		Winstbelasting 40%		\$ 3.136.000.000,00
Netto Winst	\$ 3.269.816.000,00	\$ 535.761.600,00				\$ 4.704.000.000,00
Effectieve Winstbelasting	36%	6%				33%
Daling Effectieve Winstbelasting	In het eerste jaar	84%		Vijf jaren dalend		18%

5. Financiële Positie van Suriname in 2028

A. De omvang van de Staatsschulden per 2028:

A. Saldo per november 2024, inclusief Staatsolie schulden: ± \$ 4,100 miljard	
B. Toename wegens 20% Investering TotalEnergies	\$ 2,125 miljard
C. Toename wegens 20% Investering Petronas	\$ 1,100 miljard

D. Totale Staatsschulden (minimaal in 2028)	\$ 7,325 miljard

B. Saldo na betaling van Aflossingen op leningen en Rentekosten

SURINAME ONTVANGEN BEDRAGEN EN STAATSSCHULDEN LASTEN			
Ontvangen door Suriname			
Royalty		\$	417.560.000,00
Winstbelasting		\$	301.365.900,00
Winstuitkering		\$	107.152.320,00

	Totale Ontvangsten	\$	826.078.220,00
Staatsschulden			
- Betaande Staatsschulden		\$	4.100.000.000,00
-Schuld Investering Apache/Totalenergies		\$	2.125.000.000,00
-Schuld Investering Petronas Offshore		\$	1.100.000.000,00

	Totale Staatsschulden 2028	\$	7.325.000.000,00
Schuldverplichtingen :			
- Aflossingen : Stel 10 jaren : Aflossingen per jaar		\$	732.500.000,00
- Rente : Stel 8,00 %		\$	586.000.000,00

	Totale Financiële lasten per jaar	\$	1.318.500.000,00
	Saldo na Schuldenlasten	\$	-492.421.780,00

Resultaat:

A. Stel vast dat de Regering van Suriname op basis van de totale olie-inkomens niet in staat zal zijn de schuldenlasten volledig te kunnen betalen.

B. Stel vast dat de Regering van Suriname een bedrag van ongeveer \$ 492 miljoen tekort zal komen.

C. Stel vast dat de regering van Suriname een wanbetaler zal blijven !!!

D. Stel vast dat de Regering van Suriname feitelijk geen saldo zal overhouden om de Royalty Voor Iedereen-programma niet kan dekken uit de olie-inkomsten !

6. De Credibiliteit van de Prognoses

De voorspellingen zijn gebaseerd op betrouwbare gegevens van TotalEnergies en vergelijkbare projecten in Guyana. De kostenraming (\$16 per vat in vergelijking met de bewering van Patrick Pouyanné van \$20 per vat) en verwachte opbrengsten zijn realistisch, maar de PSC-voorwaarden maken deze winst voor Suriname onhaalbaar. Er is sprake van **ongerechtvaardigde verrijking van TotalEnergies SA en Apache Corp.**

De Credibiliteit van deze prognose rust op het onvermijdelijke: olie leeft op geleende tijd. Terwijl geopolitieke manipulaties en tijdelijke productiebeperkingen de Brent-prijs kortstondig kunnen stuwen, wijzen de structurele realiteiten - zoals de opkomst van hernieuwbare energie, economische vertraging in China en de terugkeer van sanctielanden - op een onhoudbaar marktevenwicht.

Deze prognose kijkt voorbij de waan van de dag en baseert zich op de harde economische feiten: een overaanbod, een afnemende vraag, en een verschuiving naar een post-fossiele toekomst. Als olie de 'zwarte goudstandaard' was, is die nu aan het vervagen in de schaduw van verandering.

7. De Gevolgen van Politieke Beloftes

De kenmerken van de belofte van een "Royalty Voor Iedereen" programma, vergelijkbaar als een geblokkeerde Spaarrekening. Echter, de inleg per burger is feitelijk een schuldigerkenning tegenover de burger. Dit betekent dat de Regering van Suriname feitelijk een schuldverplichting op zich neemt, en dus de staatsschulden toenemen! Dit besef is niet gebleken uit de uitspraken van de regeringsleider Santokhi. Waarschijnlijk vanwege zijn incompetentie die verhindert dat hij het besef daarvan kan hebben. Klaarblijkelijk ook incompetentie van de duizendpotige adviseurs van hem en van Lazard.

Elementen van de toezegging RIV-programma:

A. Schuldigerkenning van een kapitaal van \$ 750,00 per burger

B. Rentevergoeding van 7 % per jaar

C. Dekking: te betalen uit de Royalty inkomsten van de Republiek van Suriname afkomstig uit de exploitatie van het zogenaamde Granmorgu-project.

Gevolgen van de toezegging RIV-programma:

Aanname: 650.000 “Surinamers” in 2028

A. Kapitaallast i.c. Schuldenlast van : $650.000 \times \$ 750 = \pm \$ 488$ miljoen

B. Rente-uitgaven ten laste van Royalty ontvangsten: $\pm \$ 34,12$ miljoen

Uit het bovenstaande is gebleken dat de Regering van Suriname contractueel gehouden is tot voldoening van de oude bestaande Staatsschulden en dat na besteding van alle olie-inkomens de regering een openstaande schuldpositie van bijkans \$ 500 miljoen zal overhouden.

Met andere woorden: op grond van het kapitaaltekort van \$ 500 miljoen is de **belofte van het Royalty Voor Iedereen-programma onhaalbaar !!!**

8. Conclusies en Aanbevelingen

De huidige Production Sharing Contract (PSC) en de toepassing van de R-factor belichamen een economisch model dat structureel nadelig is voor Suriname. Terwijl de natuurlijke rijkdommen van het land immense mogelijkheden bieden, zorgen deze clausules ervoor dat de financiële voordelen voornamelijk naar buitenlandse exploitanten vloeien. De hoge Cost Oil van 80% en de vertraagde toename van de R-factor beperken de winstaandeeluitkering voor Suriname, waardoor de beloofde nationale voordelen niet meer zijn dan een luchtspiegeling. In dit kader is het "Royalty Voor Iedereen"-programma niet alleen economisch onhoudbaar, maar zelfs misleidend in de context van de huidige fiscale werkelijkheid.

De afhankelijkheid van een enkelvoudige inkomstenbron—olie—versterkt de kwetsbaarheid van de nationale begroting, terwijl de inherente volatiliteit van de olieprijs en geopolitieke dynamieken verdere onzekerheden toevoegen. Suriname loopt hierdoor niet alleen financiële risico's, maar ondermijnt ook het vertrouwen van zijn bevolking door beloften te maken die niet nagekomen kunnen worden.

Aanbevelingen

Om te voorkomen dat Suriname verstrikt raakt in een vicieuze cirkel van schulden en economische stagnatie, zijn er drie urgente strategieën nodig:

1. Herziening van de PSC:

A. Verlaging van het Cost Oil-percentage: Dit verhoogt het aandeel van de Profit Oil en biedt directe financiële voordelen aan Suriname.

B. Transparantie in de verdelingsvoorwaarden: Openbare toegang tot Contractdetails voorkomt onrechtmatige bevoordeling van buitenlandse

exploitanten en herstelt vertrouwen in het bestuur.

2. Diversificatie van inkomstenbronnen:

Investeren in alternatieve sectoren: Landbouw, toerisme en duurzame energie bieden kansen om de afhankelijkheid van olie te verminderen en de economische basis te verbreden.

3. Publieke transparantie en verantwoord leiderschap:

- A. Openbaarmaking van contractvoorwaarden: Door volledige transparantie kan de bevolking geïnformeerd worden over de echte financiële en economische impact van de oliedeal.

- B. Versterking van governance: Onafhankelijke controlemechanismen kunnen corruptie en wanbeheer tegengaan, wat essentieel is voor duurzame groei.

Suriname staat op het kruispunt van belofte en bedrog. De natuurlijke rijkdom van olie, die ooit werd gezien als een symbool van nationale welvaart, lijkt nu meer op een ketting die het land bindt aan financiële afhankelijkheid en economische uitbuiting. Zonder drastische hervormingen dreigt Suriname niet het land te worden dat profiteert van zijn bodemschatten, maar eerder het decor waar andere actoren rijkdom vergaren. Het is hoog tijd dat Suriname zijn lot in eigen handen neemt en ervoor zorgt dat zijn toekomst niet wordt verkwanseld door contracten die geschreven zijn in de inkt van ongelijkheid en uitbuiting. Zoals een oude wijsheid zegt: ["Wie de goudmijn beheert, moet zorgen dat het volk niet met lege handen achterblijft."](#)